

Ne postoji skijaš na Kopaoniku koji nije svratio u Planinarski dom Rtanj na šolju čaja, kuvano vino, krofne, lepinje sa kajmakom, pljeskavice, palačinke... Ne samo zato što su cene simbolične, već i zbog opuštene atmosfere ispred doma, ali i svim prostorijama objekta. I dok mnogi gosti uživaju u suncu, koje ispred doma uvek sija, unutra se, uz pucketanje vatre, u glinenim starinskim posudama, kuvaju tradicionalna srpska jela - kupus sa rebarcima, pasulj, kolenice...

Tradicionalna hrana je atrakcija, baš kao i atmosfera i ambijent uz vatru. I sami ljudi zrače pozitivnom energijom. To je slika koja ostaje u sećanju svakog ko je kraće ili duže boravio ovde. A ta slika, i takav osećaj, praktično, traju više od pola veka.

Planinarsko skijaško društvo studenata tehnike Rtanj, kako je zvaničan naziv ovog objekta, je formirano 1958. godine, kao klub beogradskih studenata tehnike i dan danas nosi taj pridev. Za razliku od drugih društava on je ostao jedini studentski klub ovakve vrste u Srbiji. Razlozi se, između ostalog, mogu naći i u tome što je Rtanj otvorio vrata svim studentima nezavisno od tehnološke pripadnosti i uspeo sa mladim ljudima, koji su generacijski pristizali sa novom energijom, kao i ljudima dobre volje, da ovaj prostor od jedne male kamene kućice, svake godine podigne na još viši nivo.

Danas je to vrlo atraktivan objekat sa 200 kreveta, sa mnogo toga što ga razlikuje od ostalih objekata na Kopaoniku. Specifičnost ovog objekta je da ima samo nekoliko dvokrevetnih soba. Uglavnom su to sobe sa po četiri, osam, pa i deset ležajeva. Višekrevetne sobe dominiraju da bi što veći broj zainteresovanih mogao sebi da priušti boravak na elitnoj srpskoj planini. Ovo je pre svega dom, pa gosti dolaze zbog atmosfere, druženja i nikom ne smeta što je po prvi put u sobi sa novim cimerima. Naprotiv, svi se brzo sprijatelje, nađu društvo i to druženje bude veličanstveno. Svi oni koji su prošli te grupne sobe dolaze ponovo. I ponovo traže te iste sobe. Mnogim skijašima ne smeta ni da spavaju u vrećama za spavanje na drvenim klupama, samo da bi bili u Rtnju.

Za Rtanj se može sa sigurnošću reći da je najpopularniji i najposećeniji kutak na Kopaoniku, te da „hronično“ ne postoji problem popunjavanja kapaciteta, već nedostatak kreveta. Rtanj je jedno jedino mesto gde zimovanje sa uključenom ishranom na bazi polupansiona iznosi 60 odsto sredstava od sedmodnevne ski karte na Kopaoniku. Studenti tehnike pritom, imaju poseban popust. Mladim ljudima koji nemaju mogućnosti da plate svoje zimovanje, je omogućeno da rade u šanku ili objektu četiri sata tokom dana, a da za uzvrat dobiju besplatan boravak i ishranu u Rtnju. U jednoj smeni takvu pogodnost je dobijalo njih četvoro.

Ono što Rtanj takođe razlikuje od ostalih objekata na Kopaoniku je da od osnivanja ima besplatnu školu skijanja. Ko su vrhunski licencirani instruktori koji rade za džabe?!! To su deca koja su odrasla ovde, koja su ovde i formirana kao ljudi i sada svoj dug odrađuju jer su i oni kao deca učili ovde besplatno. Osećaju moralnu obavezu da skijaško znanje i sposobnost prenesu na sledeću generaciju. Joca Mandić, legenda ovog objekta, jer je od svojih bruceških dana prisutan u životu i radu ovog objekta i od koga doznajemo sve ove informacije, očekuje da se u tom krugu ova praksa još jako dugo održi. I deca ovih mladića i devojaka, kaže, će uskoro pristići, pa će i oni učiti besplatno da skijaju, pa će onda vraćati svoj dug generacijama koje dolaze.

Iako je Rtanj posebno atraktivan zimi, jer se praktično nalazi na samoj stazi, dom je atraktivan i u letnjim mesecima ne samo zbog predivne prirode i terena koji ga okružuje, već i zbog šarma terase, sa koje se proteže predivan pogled, uređene okoline i bučnog potoka, na kome se u jednom ograđenom prostoru uzgajaju pastrmke, a vodene kaskade prosto teraju negativnu energiju iz svakog dela vašeg tela.

Za predstojeću letnju sezonu je planiran bogat program. Moderator čitave ovogodišnje kampanje biće Rambo Amadeus, čovek provereno zanimljiv, obrazovan i fascinantno obučan da obučava. Letnja škola će simbolično nositi naziv - Rtnjova akademija života. Rambo, umetnički direktor ove škole, priprema ambijent kako bi ovaj prostor dobio još jedan novi kvalitet, novi imidž. On će učiniti sve da „skine“ mlade ljude od zavisnosti od kompjutera i da ih nauči igrama koje su davno zaboravljene, poput klikeranja i drugih. Učenje mladih jednoj društvosti i zajedništvu se potpuno uklapa u filozofiju Rtnja, da kogod boravi ovde, ovom prostoru pripada čiste duše. Sama konstitucija i organizacija rada u PSDST Rtanj, praktično, eliminiše sve one koji ne pripadaju ovde. Oni sami brzo uvide da pripadaju nekoj drugoj kategoriji ljudi i objekata.

Joca Mandić obaveštava da nije praktično ni završena zimska sezona, a već je počela potražnja turističkih agencija i firmi za predstojeću letnju sezonu. Agencije nameravaju da ovde dovedu decu na letovanje, jer je ambijent fenomenalan, sadržaja mnogo, a korist od boravka na planini je višestruka. Računa se i na stalne goste. Među njima su posebno interesantne mlade gimnastičarke Srbije, njih 150, koje se svojom ljupkošću i gracioznošću rašire po terenu ispred doma, što daje predivnu sliku, poput one kada na livadi punoj cveća leptirići svih boja ukrase prirodu. Dolaze i brojne sportske ekipe, jer je objekat otvoren za sve. Ovde se, takođe, održavaju razne edukacije, seminari i slični skupovi.

PSDST Rtanj je poput mnogih sličnih objekata bio „napadnut“ tokom poslednjih desetak godina. Iskusno i požrtvovano rukovodstvo imalo je dovoljno snage da se izbori sa tim problemima i da „mangupe“ otera odavde i da nastavi priču sa početka, da ovo bude lepo, jeftino i bezbedno mesto za mlade ljude, posebno u zimskom periodu. Svako onaj ko ovde dođe bude „inficiran“ takvim načinom razmišljanja.

Rtanj je pokazao da se u Srbiji danas, uz vrlo prihvatljive, nekima čak i „smešne“ cene, može zimovati. I pri takvim cenama, PSDST Rtanj je vrlo lepo zaradio. Sa tim cenama je pogadio sloj ljudi koji je nišanio. To su, pre svih, đaci, studenti, a bogami i profesori, inženjeri i drugi visokoobrazovani ljudi, koji ili više nisu u situaciji da plaćaju skupe aranžmane, ili im se jednostavno ovaj način života mnogo više dopada. Sve skupa rečeno, to jako lepo funkcionisalo i ove zime, a svi u domu su uvereni da će ovo još dugo dugo trajati.

U Rtnju je tokom zime bilo 30 zaposlenih, od čega je 16 stalnih, a 14 radnika se angažuje na određeno vreme. Pošto dom stalno proširuje svoje aktivnosti, može se desiti da se taj broj i poveća, posebno ukoliko letnja škola bude masovno posećena. U tom slučaju će raditi i

popularni Predah bar i čuvena Odžaklija, koji inače ne rade tokom leta.

Posla ovde ima na pretek. Neki objekti u krugu kompleksa su u završnoj fazi. U planu je izgradnja Crkve brvnare, jer ovde dolaze uglavnom prosvećeni i verujući, pa sem svojevrzne atrakcije, postoji i potreba da se ovakvim gostima uz skijanje i odmor, omogući i da se pomole Bogu ili zapale sveću u Božjem hramu. Naravno, za ovaj projekat će se tražiti blagoslov Crkve. Sama izgradnja za ljude okupljene oko ovog doma, biće jedan novi izazov. Brvnara u Srbiji ima puno. Naći će jednu takvu, preslikati je i izgraditi zajedničkom radnom akcijom, već do sledeće zimske sezone. Nameravaju takođe da naprave jezerce ispod kaskada u obližnjem potoku koje će studentima, onim najhrabrijim, omogućiti da se kupaju u letnjem periodu.

Nastaviće se i sa aktivnostima u eko-vajatu, gde se organizuju razni sadržaji, između ostalog i povremeno peče rakija, hleb i kuva čaj na starinski način.

I inače, svake nedelje se okadi ceo dom zato što svi ovde smatraju da je uz Božju pomoć ovaj objekat doveden na postojeći nivo, bez i jednog dinara pomoći šire društvene zajednice, već samo uz veliki trud i zalaganje okupljenih oko jedne ideje. U domu su ubeđeni da ih je Bog pogledao i kada je Rtanj zapaljen 90. godine od strane šiptarskih separatista i izgoreo do temelja. Te iste godine rtanjski entuzijasti su napravili improvizovan prostor i iste godine je bilo 80 skijaša u domu. Vatra se ovde nije gasila ni te 90. na 91. godine. Na tu vatru su došli ljudi iz Jinprosa, koje je doveo prijatelj ovoga doma Bora Todorović, pojeli čuveni rtanjski pasulj i rekli da će pomoći da se dom obnovi. Ispostavilo se da može da se izgradi mnogo ozbiljniji objekat nego što je bio, uz uslov da firma Jinpros bude suvlasnik doma. Pokazalo se da različitost slojeva društva iz kojeg dolaze radnici ove firme i studenti nije bila bitna za atmosferu drugarstva i prijateljstva, koja je ovde dominantna. Jinpros je u međuvremenu privatizovan, a novi vlasnik je takođe, krajnje korektno, ispoštovao činjenicu da Rtanj ne može da se deli i izdvaja.

Sada je PSDST Rtanj našao poslovnog partnera, koji će biti garancija da će druženje i uslovi rada, na zadovoljstvo svih zaposlenih i gostiju, biti nastavljeno na isti način. Dom će ostati veran ideji da što više mladih ljudi „provuče“ kroz ovaj objekat, uz minimalne troškove boravka na planini osposobi nove regrute za svoju jedinstvenu ideju.

Više slika možete pogledati [ovde](#) .